

“หญิงแสร้ง หญิงม่าย ชายร้ายครู” : มโนทัศน์ว่าด้วยลักษณะหญิงชาย ที่ไม่พึงประสงค์ในสังคมภาคใต้ และความคิดร่วมกับคนในสังคมไทย

“Ying-Sae, Ying-Mai, and Chay-Rai-Kru:
the concept of undesirable men and women in Southern
and Thai societies.”

พัชลินจ์ จินนุ่น (Phatchalin Jeennoon)¹

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา “หญิงแสร้ง หญิงม่าย ชายร้ายครู”: มโนทัศน์ว่าด้วยลักษณะหญิงชายที่ไม่พึงประสงค์ในสังคมภาคใต้และความคิดร่วมกับคนในสังคมไทย” ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะทั่วไปของหญิงสาวที่สังคมภาคใต้ไม่พึงประสงค์ คือ มีมารยาททราม เล่นหูเล่นตากับผู้ชาย ไม่สนใจเรียนหนังสือ ใจง่าย หลายใจ ชายตัว แต่งกายไม่เหมาะสม รักแต่เพียงรูปลักษณ์และทรัพย์สิน ชอบโอ้อวดและแข่งขัน และไม่เคารพผู้ใหญ่ ส่วนลักษณะทั่วไปของชายหนุ่มที่สังคมภาคใต้ไม่พึงประสงค์ คือ ไม่เรียนหนังสือ ไม่ตั้งใจบวช (เป็นจำพวก “ชายร้ายครู”) มัวเมาอบายมุข เกียจคร้าน คุยโว้อ้อวด ไม่รู้จักประมาณตน ไม่มีห้วนอนปลายเท้า ไม่รักศักดิ์ศรี เจ้าชู้ ปากหวาน เป็นนักเลง และข่มเหงผู้หญิง ในขณะที่ลักษณะของภรรยาที่สังคมภาคใต้ไม่พึงประสงค์ คือ เป็นประเภท “หญิงม่ายสามผัวหย่า” “หญิงแสร้ง” “หญิงแหม่ม” ไม่เคารพ ให้เกียรติสามีและเครือญาติของเขา เห็นแก่ความสุขส่วนตัว เสแสร้งมารยา ไม่เป็นแม่บ้านแม่เรือน ข่มเหงสามี นินทาสามีลับหลัง คบชู้ และใช้จ่ายสุรุษสุร่าย ส่วนลักษณะของสามีที่สังคมภาคใต้ไม่พึงประสงค์ คือ ไม่คิดสร้างฐานะให้มั่นคง เอาเปรียบ ไม่มีภาวะความเป็นผู้นำ ไม่ดูแลเอาใจใส่ เห็นแก่ตัว หนักใจกว้าง ทำร้ายร่างกาย ปากจัด ไม่ให้เกียรติเครือญาติของภรรยา ขี้หึง ขี้หวง

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ 90000, อีเมล: Phatchalinj@hotmail.com

ไม่สู้คน เทียวผู้หญิง นอกใจ และหลายใจ มโนทัศน์นี้มีพื้นฐานมาจากความคิดความเชื่อในพระพุทธศาสนา และการรับคตินิยมทางสังคม โดยลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ส่วนใหญ่พบในสังคมไทยด้วย

คำสำคัญ: มโนทัศน์ลักษณะหญิงชาย, ไม่พึงประสงค์, สังคมไทย

Abstract

This article aimed to study “Ying-Sae, Ying-Mai, and Chay-Rai-Kru: the concept of undesirable men and women in Southern and Thai societies.” The study found that the Southern Thai people disliked ill-mannered women whose demeanor deemed inappropriate to others. The demeanor included of being ill-mannered, makes eyes at the man, not attending school, easy and to be fickle, prostitute, overdressed contradict to appearances, love only his appearance and property, boastful and over competitive and disrespectful. Also for ill-mannered men, those undesirable manners included of not being attended school, not intend to ordain (the Southerners call Chay-Rai-Kru), addictive vices, indolent, boastful, not humble himself, unknown background, not love his dignity, very flirtatious, be a hooligan, and bully women. Moreover, the Southern Thai people disliked ill-mannered wife whose named “Ying-Mai-Sam-Pua-Ya”, “Ying-Sae”, “Ying-Mae” (the Southerners call undesirable wife), not respect husband and husband's kinship, selfish, hypocrisy, irresponsible of housework, aggressive of wording, gossip, unfaithful and spend extravagant. Also for ill-mannered husband, those undesirable manners included of not being thought of creating a stable position, exploit, not leadership, not care, selfish, waste of money, mayhem, carping, not honor wife's kinship, jealousy, coward, passionate and unfaithful. This concept was based on religious thoughts derived from Buddhism and

influenced by social tradition. This concept is being found in Thai society.

Keywords: The Concept of Men and Women, Unwanted, Thai Society

บทนำ

สังคมไทยเป็นสังคมที่นับถือพุทธศาสนา หลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนา เข้ามามีบทบาทในการกำหนดพฤติกรรม บทบาท และอุดมคติเกี่ยวกับคนดีคนชั่ว โดยบอกผลของการกระทำไว้ชัดเจน นอกจากนี้ จารีตประเพณี กฎหมาย ค่านิยม ความเชื่อ นโยบายทางสังคม เป็นต้น ก็มีผลในการกำหนดพฤติกรรมของคน บริบท เหล่านี้สะท้อนจากวรรณกรรมคำสอนภาคต่าง ๆ

ผู้ศึกษาพบว่า ในการศึกษาวิจัยวรรณกรรมคำสอน มีการศึกษาคำสอนที่ใช้ สอนหญิงสอนชายกันอย่างแพร่หลาย โดยนักวิจัยมักวิจัยด้านคุณสมบัติ ค่านิยม หรือความเชื่อเกี่ยวกับหญิงดีชายดี เช่น บทความของพิมพ์พรรณ ไพบุลย์หวังเจริญ (2542: 113-121) เรื่อง “วรรณกรรมสุภาพสตรีสำหรับสอนผู้หญิง” งานวิจัยของปราณี สุรสิทธิ์ (2527) เรื่อง “คำสอนสตรีไทยจากวรรณกรรมช่วงก่อนได้รับอิทธิพลตะวันตก” งานวิจัยของอุดม หนูทอง (2528) เรื่อง “รายงานการวิจัยวรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้ ประเภทคำสอน” ที่ศึกษาทั้งคุณสมบัติของผู้หญิงและผู้ชาย งานวิจัยของพัชลินจ์ จินนุ่น (2555) เรื่อง “ลักษณะเด่นและบทบาททางสังคมของวรรณกรรมคำสอน ภาคใต้ “ฉบับพิมพ์เล่มเล็ก” ที่ศึกษาคุณสมบัติที่ดีทั้งของผู้หญิงและผู้ชาย และ บทความของพัชลินจ์ จินนุ่น (2560) เรื่อง “คุณสมบัติของ “หญิงดี” ใน สุภาพสตรีสอนหญิง ภาคใต้ที่สัมพันธ์กับความคิดความเชื่อทางพระพุทธศาสนา” ผลการศึกษาส่วนใหญ่ กล่าวตรงกันว่า หญิงดีต้องรักนวลสงวนตัว เป็นแม่บ้านแม่เรือน สุภาพเรียบร้อย ใจบุญสุนทาน ทั้งต้องรู้จักปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนมนุษย์ ส่วนชายดีต้องกตัญญู ใฝ่รู้ บวชในพระพุทธศาสนา และรับราชการ โดยงานวิจัยส่วนใหญ่ไม่ใคร่เชื่อมโยงกับสังคม ไทยร่วมสมัยนัก ทั้ง ๆ ที่วรรณกรรมท้องถิ่นเป็นผลผลิตทางภูมิปัญญาของชาวบ้าน ที่สามารถนำมาบูรณาการกับสังคมร่วมสมัยได้

จากการศึกษาวรรณกรรมคำสอนภาคใต้ยุคการพิมพ์ที่แต่งในศตวรรษ 2470-2520 ผู้ศึกษาพบว่า วรรณกรรมกลุ่มนี้มักนำเสนอลักษณะของหญิงชาย

ที่ไม่พึงประสงค์ ผู้แต่งแสดงมโนทัศน์ที่เชื่อมโยงกับมโนทัศน์ของคนในสังคมไทยอย่างชัดเจน วรรณกรรมภาคใต้ที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาพบจำนวน 16 เรื่อง ได้แก่ สุภาชิตสอนชูชายโสด (พ.ศ. 2492) พลเรือนสอนบุตร (ราว พ.ศ.2494-95) สุภาชิตระบาย (พ.ศ. 2496) คำกลอนสอนใจคนจน (พ.ศ. 2496) คำกลอนสอนใจ (ราว พ.ศ. 2497-2498) สุภาชิตสอนหญิง (ตีพิมพ์ พ.ศ. 2500) สุภาชิตพ่อบ้านสอนบุตรสอง (พ.ศ. 2503) สมบัติพ่อบ้านคำกลอน (พ.ศ. 2503) นามรัก (พ.ศ. 2503) คำกลอนสอนน้อง (พ.ศ. 2503) ภาชิตสอนนักเรียน (พ.ศ. 2503) เดือนขายมีเมีย (พ.ศ.2504) เดือนหญิงมีผิว (พ.ศ.2504) สุทธิกรรม (พ.ศ. 2506) ขวัญใจ (พ.ศ. 2511) และ อวาคโวิหาร (พ.ศ. 2521 เรื่องนี้เจ้าของโรงพิมพ์สมุดเคยนำไปตีพิมพ์ พ.ศ. 2493) ส่วนการนำมาเชื่อมโยงกับมโนทัศน์ของคนในสังคมไทยร่วมสมัย (ทศวรรษ 2550 เป็นต้นมา) ผู้ศึกษาเก็บข้อมูลจากเว็บไซต์ที่ตั้งประเด็นลักษณะของหญิงชายที่ไม่พึงประสงค์ สำหรับการเลือกใช้ข้อมูลในสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพราะมีความเห็นว่าเป็นช่องทางที่ผู้คนเข้าถึงง่ายที่สุด เป็นพื้นที่สาธารณะที่เปิดโอกาสให้คนสามารถแสดงความคิดเห็นได้โดยอิสระ การเก็บข้อมูลทำได้โดยง่าย และข้อมูลก็มีมากพอที่จะนำมาใช้ในการศึกษา เช่น เว็บไซต์ <http://gotoknow.org> ใช้หัวข้อว่า “นิสัยของผู้ชายที่ผู้หญิงควรหลีกเลี่ยง” เว็บไซต์ <http://citeclub.org/forum> ใช้หัวข้อว่า “นิสัยที่ไม่ดีของผู้หญิง”² สำหรับคำถามในการศึกษาครั้งนี้ คือ สังคมภาคใต้มีมโนทัศน์ว่าด้วยลักษณะหญิงชายที่ไม่พึงประสงค์ในด้านใดบ้าง และด้านดังกล่าวมีการกล่าวถึงในสังคมไทยหรือไม่ ผลของการศึกษา น่าจะทำให้ผู้อ่านเห็นมโนทัศน์ว่าด้วยลักษณะของหญิงชายที่ไม่พึงประสงค์ในสังคมไทยที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งอาจใช้เป็นฐานในการอบรมปมนิสัยหญิงชายในสังคมไทยที่เสื่อมเชิงคุณธรรมจริยธรรมมากขึ้น

² สำหรับการเก็บข้อมูลลักษณะของหญิงชายที่ไม่พึงประสงค์ในสื่อออนไลน์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผู้ศึกษาจะใช้คำหรือกลุ่มคำที่ตรงกับในสื่ออินเทอร์เน็ต ซึ่งส่วนใหญ่เป็นภาษาระดับสนทนาที่สื่ออารมณ์ความรู้สึกได้ดีกว่าการปรับให้เป็นภาษาระดับทางการ แต่จะนำเครื่องหมายอัฒภาค “...” มาคร่อมไว้

ลักษณะทั่วไปของหญิงชายที่ไม่พึงประสงค์

คำว่า “ประสงค์” หมายถึง ต้องการ อยากได้ มุ่งหมาย มุ่ง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 712) ลักษณะที่ไม่พึงประสงค์จึงหมายถึงลักษณะที่ไม่พึงต้องการ ไม่พึงอยากได้ ไม่พึงมุ่งหมาย เกิดจากธรรมชาติ นิสัยใจคอ และพฤติกรรมต่าง ๆ ของหญิงชายที่ส่งผลแก่ตนเอง แก่เพศตรงข้าม และผู้ที่พบเห็นอื่น ๆ ผ่านมโนทัศน์ของผู้แต่ง ซึ่งพบว่า ผู้แต่งวรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้กล่าวถึงลักษณะหญิงชายที่ไม่พึงประสงค์ไว้แบ่งได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ กลุ่มหญิงสาวชายหนุ่มที่ยังไม่ได้แต่งงาน กับกลุ่มสามีภรรยา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ลักษณะทั่วไปของหญิงสาวที่ไม่พึงประสงค์

1.1 *มารยาททรมาม* คือ ขาดความสำรวมด้านกิริยามารยาท แสดงกิริยาที่หยาบกระด้าง ดูรำคาญตาแก่ผู้พบเห็น เช่น เดินแกว่งแขนสะบัด เดินกระที่บเท้า เดินกรีดกรายเหมือนนางละคร เดินเหมือนม้าติดกะไหลก หัวเราะเสียงดัง กินมูมมาม เคี้ยวข้าวเสียงดัง มีสีหน้าแววตาเลิกลัก ดังบางตอน เช่น “สาวอย่างม้าเหาะสาวเดาะคันซั่ง อย่าไปหวัง เอามาอยู่คู่สอง” (ขวัญใจ: 11) และ

แม่หญิงใดกรายกรเดินอ่อนแอ้น	ยกชูแขนสะบัดพัดถูกผิด
ไอ้เพื่อนชายอย่าหมายไปเฟ่งพิศ	ใครหมายขีดเชยชู้ต้องรู้รส
	(สุภาวชิตรบายน: 20)

1.2 *เล่นหูเล่นตากับผู้ชาย* หญิงประเภทนี้มักมีนิสัยเจ้าชู้ เมื่อพบผู้ชายจะแสดงท่าทีว่ามีใจให้ บางครั้งก็เผยให้ชายเห็นอวัยวะที่ควรสงวน ชายใดได้หญิงนี้มาย่อมมีแต่ความโชคร้าย ดังนี้

อย่ามกยักคิ้วหา	อย่าเปิดผ้าให้ชายเห็น
ร้ายนักมักเกิดเหตุ	มันจะพาให้เป็นพาล
	(สุภาวชิตรสนหญิง: 245)

1.3 *ไม่สนใจเรียนหนังสือ* หญิงนี้มุ่งแต่ประพฤติดัวเหลวไหล ไม่สนใจเรียน

หนังสือ ผู้แต่งกล่าวว่า หญิงเช่นนี้ชายไม่ประสงค์จะได้เป็นภรรยา หรือหากคบหาก็คบได้ไม่นาน ดังนี้

เป็นผู้หญิงมัวนิ่งไม่ศึกษา
ชายย่อมร้างทิ้งคว่างวันเร็วไว

มุ่งตั้งหน้าทางเลวเรื่องเหลวไหล
ไม่หมยใจคบหามาเป็นเมีย
(สุภาวชิระบาย: 19)

1.4 *ใจง่าย หลายใจ คนใจง่าย* คือ คนที่ตัดสินใจทำอะไรตามใจง่าย ๆ ปล่อยเนื้อปล่อยตัวกับเพศตรงข้าม ไม่คิดอะไรให้รอบคอบ ส่วนหญิงหลายใจ คือ หญิงที่มีคนรักอยู่แล้ว แต่ก็ยังปันใจไปให้ชายอื่น หญิงชั่วนี้นับโดยมากในวรรณกรรม ดังเรื่องสุทธิกรรมกล่าวถึงหญิงนางหนึ่งที่ทั้งใจง่ายและหลายใจ แอบคบชายชู้ที่มีนิสัยเลวทราม สุดท้ายกลายเป็นขอทานไป หรือเรื่องหนามรักกล่าวถึงหญิงที่ไม่เชื่อฟังบิดา หนีตามผู้ชาย สุดท้ายก็ถูกผู้ชายทิ้ง ต้องกระโดดน้ำฆ่าตัวตาย ดังนี้

ไม่ด่วนเดินเพลินตามกามราคะ
เพลิงต้นหาพาใจให้เปื้อนปน

ต้องคิดกะเนื้อคู่ที่ซุผล
จึงชุกชนเสื่อมทรมติดตามชาย
(หนามรัก: 11)

1.5 *ชายตัว* หญิงประเภทนี้มีนิสัยรักความสบาย ไม่ชอบทำงานหนัก จึงนิยมชายตัวหรือเป็นโสเภณี ผู้แต่งกล่าวว่า หญิงประเภทนี้เป็นพวกที่หาสาระไม่ได้ดังตัวอย่าง

บ้างกลับกลายเป็นห้อยสาคอกแคลก
ว่าตามรู้ตามเห็นที่เป็นไป

ไม่พูดแตกว่าเปรียบเทียบคนไหน
หญิงเมืองไทยบ้านเราช่างเบาความ
(คำกลอนสอนใจ: 26)

1.6 *แต่งกายไม่เหมาะสม* คือ แต่งไม่เหมาะกับรูปร่างหน้าตา ผิวพรรณ

แต่งกายจัดจ้าน และแต่งกายล่อแหลม ส่วนใหญ่แต่งเพื่ออวดคนภายนอก ผู้แต่งกล่าวว่า หญิงที่แต่งกายเช่นนี้มีแต่คนดูหมิ่น คิดว่ามาขายตัว ดังที่ผู้แต่งกล่าวว่า แต่งจนคิดว่าเป็น “หญิงดอกไม้” หรือโสเภณี ดังนี้

ทรงไม่รับ อย่าไปดับคือคือ
อย่าให้เลว พอเข้าเอวเข้าองค์

คนจะลือ ว่าดอกไม้ชายหลง
พอเข้าทรง ให้พอลงกายนาง
(ขวัญใจ: 15)

1.7 รักแต่เพียงรูปลักษณ์และทรัพย์สิน หญิงประเภทนี้มักคบหาผู้ชายที่หน้าตาดีหรือฐานะดีมากกว่านิสัยดี สุดท้ายจึงถูกผู้ชายทิ้ง จะหาผู้ชายดีเขาก็ไม่สนใจ ครั้นเมื่อสังขารร่วงโรย ไม่สามารถใช้ความงามหลอกล่อเงินของผู้ชายได้ก็มักไปประกอบอาชีพขายตัว เช่น “รักใบร้อยกว่าตัวซั้วก็ตาม” (คำกลอนสอนน้อง: 6) และ “พอมดมงามเข้าตรอกออกขายตัว” (คำกลอนสอนน้อง: 15)

1.8 ใ้อวดและแข่งขัน หญิงประเภทนี้มักทำให้ผู้อื่นเห็นว่าตนเหนือกว่าเขา เช่น แต่งตัวให้เด่นกว่าผู้หญิงด้วยกัน ผู้แต่งกล่าวว่า สักวันจะถูกผู้ชายหลอกและพบแต่ความทุกข์ ดังนี้

แล้วเที่ยวกวอดวอดไซว่าโอเอี่ยม
หญิงอย่างนี้ไม่เท่าไหวใจรวมตรม

ทำเลให้เหลียมมารยาคารมสม⁴
ทุกซัระทมพิศหมายถูกชายลวง
(สุภาวชิระบาย: 17)

1.9 ไม่เคารพผู้ใหญ่ คือ ขาดความสุภาพ พุดจาหยาบคาย ขาดสัมมาคารวะเวลาสนทนากับผู้ใหญ่ ผู้แต่งกล่าวว่า หญิงเช่นนี้แม้มีรูปร่างเหมือนนกยูงแต่พฤติกรรมไม่ต่างจากกา

ไม่รู้จักสูงต่ำพุดคำสูง
เขาเรียกว่ายุงทองแต่หมอมงมน

เปรียบเหมือนยุงริมควนไม่หวงขน⁵
งามแต่ตนปากจ้อร้องออกกา)
(คำกลอนสอนใจคนจน: 25)

⁴กวอด หมายถึง ประกวอด

⁵ควน หมายถึง เนินดิน

2. ลักษณะทั่วไปของชายหนุ่มที่ไม่พึงประสงค์

2.1 *ไม่เรียนหนังสือ* ผู้แต่งกล่าวว่า ชายที่ไม่เรียนหนังสือจะมีแต่คนรังเกียจ คนไม่เกรงใจ และไม่เคารพเหมือนนุ้ น้ำที่ไม่พิช เกะกะสายตา เมื่อเลื้อยผ่านหน้า ก็อยากเตะออกไป ดังนี้

คนไม่มีความรู้เหมือนนุ้ น้ำ
เพื่อเตะเล่นต่างกบเลื้อยหลบมา

ลายดำดำเลื้อยไปไม่ใครสา^๑
เข้ากอนุ้ น้ำแอบรพอกปกาย
(พลเรือนสอนบุตร: 4)

2.2 *ไม่ตั้งใจบวช (จำพวก “ชายร้ายครู”)* ชายประเภทนี้เมื่อบวชจะไม่ตั้งใจ ปฏิบัติธรรม ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของพระอาจารย์ บ้างก็โมฆทรัพย์สินของวัด บ้างก็หาเรื่องทะเลาะวิวาทกับพระ ดิฉันสุรา และแอบเข้าหาแม่ชี จนพระอาจารย์ต้องไล่ออกจากสำนัก เมื่ออยู่วัดอื่นก็ยังไม่เปลี่ยนนิสัย ผู้แต่งเรียกชายกลุ่มนี้ว่าเป็นพวก ศิษย์ร้ายครูหรือทิดสามโบสถ์ คือ บวชถึง 3 วัด ดังนี้

เป็นศิษย์ถ้าร้ายครู
อย่าเอามาเป็นมิตร

ถึงสามแห่งแต่ล้วนผิด
มันมักทำทุรุชน
(สุทธภิธรรม: 406-407)

2.3 *มัวเมาอบายมุข* ชายประเภทนี้เสพติดอบายมุขอย่างรุนแรง นับแต่สุรา ยาเสพติด และการพนัน ประเภทไฮโล และไก่ชน มีหน้าซำ เมื่อเมาสุรา ยาฝิ่น หรือแพ้การพนันก็มักหาเรื่องทุบตีทำร้ายภรรยา ผู้แต่งกล่าวว่า หญิงที่แต่งงานกับชายกลุ่มนี้จะพบแต่ความทุกข์ใจ ดังนี้

สี่พวกจักแยกย้าย
มักเกิดวิวาทา
พ้อตาและแม่ยาย
รบกันแต่ผิวเมีย

หนึ่งบ้ำไปเมาสุรา
ชวนร้างอย่าทุบตีเมีย
มันด่าให้ว่าล้ำเสีย
มันจะพาไปอบาย

^๑สา หมายถึง รู้ลึก

พวกหนึ่งบ้าด้วยเบียด
ติดหนี้เพื่อนมากมาย
ทรัพย์สินสิ่งใดใด
หมดแล้วลี้ลี้วงเอา
พวกหนึ่งนั้นเล่าหนา
คำเข้าเข้าบ่อนบ่น
ลูกเมียพลอยย่อยยับ
เป็นคนมิจฉาจารย์
พวกหนึ่งบ้ายาผี
ลูกเมียพลอยสิ้นกัน
น้ำจิตคิดมิจฉา
คบคิดกันเป็นโจร
ยาผีนั้นครั้นสูบนัก
นอนในไม่ลืมตา

มักพาเมียให้หุ่นวาย
ลูกเมียได้เป็นทาสเขา
ย่อยยับไปยังเรือนเปล่า
เขาจับได้เมียพลอยจน
เป็นคนบ้าเล่าโก่งขน
ไม่พักคิดทำกรางงาน
มันมันบ่ศีลและทาน
ใครคบมันไปนรกกัน
เผาไฟกินสูบแต่ควัน
ครั้นหมดทรัพย์กลับเป็นโจร
มันคบหาแต่พวกโลน
ลักได้สูบหัวแม่ฉา
ชี้คร้านนักมักโรยรา
ตื่นขึ้นมารบเมียกิน
(สุภาวชิตรสอนหญิง: 253)

2.4 *เกียจคร้านการงาน* ชายประเภทนี้มักใช้เวลาในการแต่งตัวออกไปเกี้ยว
สาว ไม่สนใจแบ่งเบาภาระของบิดามารดา เป็นชายที่ทำให้คนในครอบครัวได้รับความทุกข์ใจ ดังนี้

ไม่ตัดแต่งทำนาป่าไม่ถาง
บ้ำแต่หญิงไม่มาเคหาตน

แต่งแต่ร่างกริตกรายไปตามชายถนน
กลับวันหนกินข้าวปลาแล้วคลาไคล
(ขวัญใจ: 2)

2.5 *คุยโวโอ้อวด* ชายเช่นนี้มักใช้ทั้งคำพูด สีลา ท่าทางทำให้ผู้อื่นเชื่อว่าเป็นผู้รอบรู้ ทั้ง ๆ ที่มีความรู้เพียงผิวเผิน เมื่อผู้ฟังหลงเชื่อก็จะพบกับหายนะในที่สุด โดยเฉพาะกับผู้หญิง ดังนี้

ถ้าเราโง่รู้ให้ได้ว่าเราโง่
ไม่รู้ใครสักข้ออย่าอดทน

อย่าอดรู้ป่วยหลายไปขายหนน⁷
ลวงให้คนนับหน้าันอย่าเอา
(คำกลอนสอนใจ: 11-12)

2.6 *ไม่รู้จักประมาณตน* ชายประเภทนี้มักแต่งกายเกินฐานะหรือใช้ชีวิต
เฉกเช่นคนรวยเพื่อให้ผู้อื่นเห็นว่า เป็นเศรษฐีมีทรัพย์ ทั้ง ๆ ที่มีฐานะยากจน หรือ
มีฐานะเป็นเพียงลูกจ้าง ดังนี้

แต่งตัวเหมือนเทศาแต่หน้าไพร่
เพราะสกุลเราต่ำต้องทำจ้าง

จะดีได้อย่างไรเมื่อเราไทยกลาง
หาสต่างค์ซ้อย่าเพียงตราเรือ⁸
(คำกลอนสอนใจคนจน: 9)

2.7 *ไม่มีหัวนอนปลายเท้า* ชายประเภทนี้มักสืบประวัติได้ยาก ไม่มีใคร
ทราบเทือกเถาเหล่ากอหรือประวัติส่วนตัวที่แน่ชัด จึงอาจเป็นนักเลง ใจผู้ร้าย หรือ
ทำผิดศีลธรรม ดังนี้

ชายบึ้งชายบางชายทางชายท่า
ไม่หล่อไม้แก้วเสียแววสุญวงษ์

ชายแมงดาแม่หนูอย่าไปหลง
หงส์กับกาอย่าเอามาร่วมเรียง
(คำกลอนสอนน้อง: 12)

2.8 *ไม่รักศักดิ์ศรี* ชายประเภทนี้มักขาดความศรัทธาในตัวเอง ไม่ทำงาน
เอาแต่ขอเงินหรือยืมเงินจากญาติมิตรและเพื่อนบ้าน จนเขาดูหมิ่น ไม่นับถือ ดังนี้

หาไม่ไหวหัวใจอย่ารังหยาว
เรटकขัดถ้าหัดนั่งกอดมือ

ถึงอดข้าวต้องให้เพื่อนนับถือ⁹
เพื่อนไม่นับถือหน้าเขาว่าจน
(คำกลอนสอนใจ: 7)

⁷หนน หมายถึง ถนน / ไม่รู้ใคร หมายถึง ไม่รู้อะไร

⁸กลาง หมายถึง เกกะ เกกมะเหรก

⁹รังหยาว หมายถึง หาเรื่อง

2.9 *เจ้าชู้ ปากหวาน* ชายประเภทนี้มักใช้คารมพูดจาหวานล่อมให้ผู้หญิงตายใจหรือเชื่อในคำพูดของตนว่า รักแต่เพียงหญิงนั้น เมื่อมีความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งกันแล้วก็ทำตัวห่างเหิน หรือหลบหน้าไป คนที่เข้าใจ คือ ผู้หญิงเอง ผู้แต่งจึงเตือนให้ระมัดระวังชายประเภทนี้ให้มาก เช่น “พบชายงามตามทักพวกนักจیب ถ้าเร็วรีบเรื่องรักมักเสียหาย” (ภาชิตสอนนักเรียน หน้า 14-15) และ

ชายกล่าวว่าจะต้องรักน้องแท้
เมื่อเจ้าฟังอย่าพลั้งเนื้อความนั้น

ไม่ปรวนแปรทิ้งร้างชายอย่างฉัน
ถึงพูดกันควรนึกตรึกให้ดี

(สุภาชิตระบาย: 15)

2.10 *เป็นนักเลง* ชายประเภทนี้มักรวมตัวกันเป็นกลุ่ม คบหาคนที่มินิคล้ายเหมือนกับตน ยามว่างก็เที่ยวหาเรื่องก่อคนผู้อื่น ทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อนรำคาญใจ ดังนี้

เดินเอ็กท่าแสดงว่าคนใหญ่
ใครไม่คบนหน้านี้กว่าเกรงกลัว

ไม่ชอบใครลักเข้าไปตีหัว
ยิ่งเมามัวแสดงว่าตัวโกง

(สมบัติพ้อบ้านคำกลอน: 3-4)

2.11 *ข่มเหงรังแกผู้หญิง* ชายประเภทนี้มักพูดว่าหญิงที่ตนหมายปองมาเป็นของตน ผู้แต่งตักเตือนให้ละพฤติกรรมนี้ เช่น “อย่าจูดลากสตรีที่ข่มเหง” (สุภาชิตพ้อบ้านสอนบุตรสอง: 7)

ลักษณะของสามีภรรยาที่ไม่พึงประสงค์

การกล่าวถึงลักษณะของสามีภรรยาที่ไม่พึงประสงค์ เน้นหญิงชายที่แต่งงานแล้ว ใช้ชีวิตร่วมกับคู่ครองของตน ผู้แต่งกล่าวถึงพฤติกรรมของสามีภรรยาที่ไม่พึงประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะของภรรยาที่ไม่พึงประสงค์

1.1 เป็น “หญิงม่ายสามศพหยา” หญิงประเภทนี้มักร่างกายหน่วยเร็ว แม้มีสามีก็คบชู้ ผู้แต่งกล่าวว่า หากได้หญิงที่แต่งงานถึง 3 ครั้งก็ให้ทิ้งเสีย เพราะโลเลหลายใจ ดังนี้

ถ้าม่ายถึงสามศพ
 แม้นมานอนอยู่ใน

พ่อเรงกลัวอย่าอาลัย
 เรือนเราแล้วเรงหนีเสีย
 (สุทติกรรม: 406)

1.2 เป็น “หญิงแสร์” หญิงประเภทนี้มักสร้างภาพลักษณ์ด้านบวกก่อนแต่งงานให้ชายรักชายหลง ครั้นแต่งงานแล้วจึงเปิดเผยความชั่วออกมา การพิจารณาหญิงนี้ต้องสอนกันเช่นศิษย์มีครู มิเช่นนั้น จะต้องพบกับความหายนะในภายหลัง ดังรายละเอียดที่เกี่ยวกับหญิงนี้

หญิงแสร์แม่กระต่าย
 สำอวยร่างกายี
 ศิษย์โดยอมมีครู
 ชายเขลาเมาสงสาร

ดูภายนอกก็สูงสี
 การงานดีทุกประการ
 จริงจะรู้ว่าหญิงพาล
 พาลสบตายเสียหลายคน
 (สุทติกรรม: 405)

1.3 เป็น “หญิงเหม่” หญิงนี้มักฝึกใฝ่อาคม มีบุคลิกภาพที่ซับซ้อน ประเดี้ยวดีประเดี้ยวร้าย วันใดที่นางเบื่อสามี หรือคิดนอกใจ นางจะเป็นฝ่ายขอหย่าสามีเอง ดังนี้

พัวหย่าแลพัวตาย
 ถ้ามันหย่าพัวเอง

ชื่อแม่ม่ายแต่ก่อนเพลง
 ชื่อว่าเหม่แต่ก่อนไกล
 (สุทติกรรม: 406)

1.4 ไม่ควรพาให้เกียรติสามี รวมถึงเครือญาติของเขา หญิงเช่นนี้มักแสดงพฤติกรรมที่น่ารังเกียจต่อหน้าสามี เช่น เมื่อพบชายที่ตนพึงใจก็แสดงท่าทีว่ามีใจให้ และมักทะเลาะกับสามี

เห็นผัวตีอย่าดำซีหน้าผัว
เมื่อเห็นผัวโกรธชิงอย่ามันตึง

ตั้งตนตัวให้ตีอย่าชี้หิ้งษ์
อย่าดูตึงแตกดินให้คันดิน
(เดือนหญิงมีผัว: 16)

นอกจากนี้ หญิงประเภทนี้มักนินทาเครือญาติของสามีลับหลัง บ้างก็แสดง
กิริยาแง่อนเมื่ออยู่กับบิดามารดาของสามีเพื่อเรียกร้องความสนใจ ดังนี้

อย่านินทายายข้างฝ่ายผัว
กับพี่น้องพ่อแม่อย่าแสร้งอน

จงมอบตัวฝากกายให้สั่งสอน
จงโอนอ่อนโอบอ้อมถนอมใจ
(สุภาชิตพอบ้านสอนบุตรสอง: 14)

1.5 *เห็นแก่ความสุขส่วนตัว* หญิงประเภทนี้รักแต่ตัวเอง เมื่อมีเงินก็ไม่แบ่งให้
สามีใช้ หรือแอบใช้เงินของสามีโดยไม่บอก งานที่เป็นของตนก็คอยหลบเลี่ยง เพราะ
กลัวเหน้อย ดังนี้

ทั้งซัดไฟตะเกียงได้จัดให้ครบ
ผัวตรากตราปล้ำกายยุ่งควายวัว
มีสินทรัพย์กับตัวให้ผัวรู้
จะซื้อสร้างสิ่งใดอย่าใจด่วน

อย่าอนนหยบตามสบายคอยใช้ผัว
เขาเหน้อยตัวปลุกใช้ไม่สมควร
อย่าบังหูหวังไว้จ่ายแต่สวน
คิดให้ควรบอกคู่ให้รู้ก่อน¹⁰
(สุภาชิตพอบ้านสอนบุตรสอง: 15)

1.6 *เสแสร้งมารยา* หญิงประเภทนี้มักพูดจาอ่อนหวานเพื่อหลอกให้สามีทำงาน
แทน โดยเสแสร้งว่าป่วยหนัก บ้างเสแสร้งรักลูกเลี้ยงต่อหน้าสามี ครั้นสามีไม่อยู่ก็
กลายเป็นหญิงใจด มักให้ร้ายญาติพี่น้องของสามี เมื่อแขกของสามีมาหากแสดง
สีหน้าบึ้งตึง ทำดีเฉพาะต่อหน้าสามี ดังนี้

นั่งรอกินคอยแต่งลิ้นล่อผัว
ช่วยทำปลาเครื่องแกงหาใส่ลง

พอเข้าครัวร้องเรียกผัวเสียงหลง
เลือกครกส่งไหนพืงช่วยตำ

¹⁰หยบ หมายถึง หลบซ่อน/ปล้ำตัว หมายถึง ทำด้วยความเหน้อยยาก/ สวน หมายถึง คนเดียว

น่องเข็ดมือเพราะแต่ชื่อขูดพรว้า
 มือเข็ดแข็งไม่มีแรงจะทำ
 อ้อ.. ลูกชี้เอาตะพีไปล้าง
 ตั้งแต่เช้าทั้งน้ำข้าวไม่กิน
 ด้วยแก้งคังไม่ได้ล้างสักที
 หญิงบางคนกะลาวนสำคัญ
 พ่อแม่ตนข้าวของชนบ้นให้
 ถึงเจ็บไข้ทำเฉยได้ไม่มัว
 แยกไปมานั่งทำหน้าบูดบึ้ง
 เรื่องครัวไฟไม่สนใจเดี๋ยวตาย
 ถ้าหากว่าหากูไม่รู้จัก
 เพียงเป็นหญิงสิ่งเดียวเจียวหรือเมีย
 ถูกหญิงดีมีค่ากิน่าดู
 คอยดูถูกลูกเลี้ยงก่อนเที่ยงธรรม
 ต่อหน้าเราเอาใจพูดไพเราะ
 ทั้งอาหารการกินสิ้นการอุญ

รินหม้อข้าวยกหลาว ๆ เกือบคว่ำ
 ฉวยขันน้ำขันเกือบคว่ำลงดิน
 อาบน้ำบ้างเพราะแก้มคางเปื้อนสิ้น
 ช่วยตะพีเอาข้าวนี้ป้อนกัน
 ล้างตะพีลูกมานี้ให้ฉัน
 จับไม่ทันขอบใส่มันจนมัว
 แก่งใส่ร้ายพ่อแม่ฝ่ายข้างผิว
 นั่งยิ้มหัวในเมื่อตัวสลาย
 คิดลึกซึ้งบางที่ถึงเสียหาย
 ขอเตือนไว้อย่ามั่งกายเรื่องเมีย
 ทำผิดหลักหลวมตัวต้องหัวเสีย
 จะทิ้งเสียเสาะใหม่ไฉนกัน
 ถ้าถูกผู้หญิงกากยกามหันต์
 แม่เลี้ยงนั้นแน่นักจักษารุณ
 ลับหลังก็โกรธเกรี้ยวทำเฉียวอุญ
 เราเห็นคุณแล้วว่าต่อหน้าเรา¹¹
 (สมบัติพ่อบ้านคำกลอน: 6-7)

1.7 *ไม่เป็นแม่บ้านแม่เรือน* หญิงประเภทนี้มักปล่อยปละละเลยเรื่องงานบ้านงานเรือน ปล่อยให้บ้านเรือนรกร้างไม่เป็นระเบียบ ของกินเน่าเสีย ห้องครัวสกปรกโสโครก ดังนี้

จะหากินเข้าเย็นไม่เป็นท่า
 จะแกงปลาข้างขาวควาไม่วาย
 กะป็น้ำปลาปนปอนเป็นหนอนคึก
 ถึงยามกินหนอนไหนใส่ทุกคราว

ทั้งข้าวปลาใหม่ดิบทั้งจับหาย
 ใส่หม้อคายน้ำเย็นออกเหม็นคาว
 ไม่มีนิกตากทำเที่ยวสำหาว
 ไซ่ข้างขาวใส่ต้มโสมมอม

¹¹หยาบเข็ดมือ หมายถึง เมื่อยมือ/แต่ชื่อ หมายถึง เมื่อบานชื่น/ขูดพรว้า หมายถึง ขูดมะพรว้า/หลาว ๆ หมายถึง รับประทาน ลูกคน/เอาตะ หมายถึง เอาตะ/ด้วยแก้ง หมายถึง ขามที่ยังไม่ล้าง

จ่ายหาไม่กำหนดขของสดแห้ง
กินไม่หมดขว่างเทเสเพลพร้อม
เมื่อทำครัวมือเปื้อนเหมือนเรือนโรค
จะชิมแกงชิมด้วยจ้านำรำคาญ
ทั้งผ้าเสื่อมุ้งมาน้ำครั้นเก็บ
ผ้านุ่มเมียบนผัวมั่วกระพือ
ชั้นล้างหน้าก็หลงคว่ำไปล้างเท้า
จะกินอยู่กิริยาเหมือนวานร

ถูกและแพงซื้อใช้ไม่ถนอม
กระเทียมหอมพริกมะเขือเหลือประมาณ
เข็ดตะโปกทุกลเวลาจนผ้าด้าน
ดูลนลานเหมือนหนึ่งลาวหมั้นคราวฮือ
ไม่ซັกเย็บสาบสาวอย่างกระสือ
กลางที่ถือว่าของตัวหนุนห้วนนอน
จะเดินก้าวหนักก็เทือนเรือกก็ฉอน
ถึงผัวสอนแม่ไม่ยกหัวมกจำ
(อวาศโวหาร: 35-36)

1.8 *ข่มเหงสามีด้วยวิธีการต่าง ๆ* หญิงประเภทนี้มักข่มเหงสามีด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น เมื่อโกธธสามีก็ปิดประตูเสียงดัง เดินกระที่ที่บ้าน ซัดอุปรกรณ์ในครัว เรือน ด่าสัตร์เลียด ด่าพริกแกงจนครกแตก ทำหม้อตกรากเตา แล้วพาลด่าไปจนถึง คนทำหม้อ ทั้งนี้ก็เพื่อให้กระทบถึงสามี ดังนี้

ทำด่าเปิดด่าไถใส่ลูกไม้
ด่าระดมรายมาด่าควายวัว
เช่นผัวทักสักคำเมียซ้ำซ้อน
จะเยื้องย่างวางท่าให้หน้าดู
อย่าเดินที่บฟากเรือนให้เทือนทั้ง
อย่าให้เรือนเทือนเด่นอย่าเล่นรด
อย่าเผยตูดตันให้มันแทก
อย่าจวยเพลิงแยะไหนไฟครัว
อย่าจับขันทอยถั่วจวยนั้นโน้น
อย่าตำเครื่องคั่วแกงแซบแรงตน
ค่อย ๆ ตำเบา ๆ เอาพอแหลก
จนครกเปื้อเหลือทานร้าวรานทั้ง

ทำร้ายมาทำแตกทบแตกผัว
ด่าเปรียบผัวทางอ้อมเขาย่อมรู้
ตะโกนค่อนด่าดังคอกตั้งหู
การเป็นอยู่กิริยาควรละลด
จนลั่นดังเสียงเดินเกินกำหนด
อย่าเดินจดปลายเท้าเข้าในครัว
ทำตันแตกดูถูกกับลูกผัว
ข่มเหงผัวด้วยภาชนะตน
จวยนั้นทิ้งนี้โยนไกลหาหน
ได้ยินจนนอกริ้วผัวจะซัง
อย่าแซบตำทำแตกให้ผึ่งผัง
สากเปื้อยังไม้ครกเอาพรกต่าง

บ้างคนเอาหัวกวนกวนหม้อข้าว
หม้อแตกพ่นสารบาไอนด่าพलग

จนหม้อพลัดก้อนเส้าลงดังฟวง
พวกทำอ่างทำหม้อฉ้อขายคน¹²
(สุภาสิตสอนชูชชายโสด: 21-22)

1.9 *นินทาสามีลับหลัง* หญิงประเภทนี้มักนำความชั่วของสามีไปเล่าให้เพื่อนบ้านฟัง จนสามีได้รับความอับอาย เช่น ด่าสามีว่าตีเมียสุรา เล่นการพนัน เกียจคร้าน หรือคบเพื่อนพาล ดังนี้

ความชั่วของผู้ชายคลายออกคาด
นินทาผัวร้ายมาयर้ายเอาแรง

เอาจ่ายหลาดเมื่อจนทุกหนแห่ง
ลับหลังแหล่งไม่ดีแต่ปีคน¹³
(คำกลอนสอนใจ: 21-22)

1.10 *คบชู้* หญิงประเภทนี้เมื่อสามีไม่อยู่ก็แอบคบชู้ เป็นหญิงที่ดำเนินชีวิตในสังคมได้ยาก หากสามีรู้ก็จะทำร้ายร่างกาย หรือขอร่ำ รำข้าว มีหน้าซ้ำ เพื่อนบ้านก็พลอยรังเกียจ ดังนี้

ชั่วที่หนึ่งของสตรีเมื่อมีคู่
รับทุกขีในปัจจุบันเห็นทันใด

แล้วคบชู้แถมผัวนั้นชั่วใหญ่
ทนทุกขีในอนาคตกำหนดนาน
(สุภาสิตพ้อบ้านสอนบุตรสอง: 12)

1.11 *ใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย* หญิงประเภทนี้มักนำเงินที่สามีหามาได้บำเรอความสุขให้แก่ตนเอง บ้างก็นำเงินไปเล่นการพนัน เมื่อไม่มีเงินก็นำของมีค่าในบ้านไปจำนำ ดังนี้

ยังวิชานักเลงก็เก่งจัด
ครั้นหมดเงินแหวนผ้าคว่ำจำนำ

ไปกำปัดหวยไฟใส่จนหน้า
ลงสิ้นจำใช้ปัญญาเที่ยวหาเงิน
(อวาศโวหาร: 36)

2. ลักษณะของสามีที่ไม่พึงประสงค์ มีลักษณะดังต่อไปนี้

2.1 *ไม่คิดสร้างฐานะให้มั่นคง* ชายประเภทนี้มักหาเลี้ยงครอบครัวไปตามยถากรรม ไม่คิดที่จะสร้างฐานะให้มั่นคง แม้มีบ้านก็ไม่คิดตกแต่งหรือขยายเพิ่ม จนภรรยาต้องขอแยกทาง

ปลุกเร้าขึ้นสองห้องไม่กรองฟาก ขำนึก ๆ ขึ้นมาไม่อาย	ได้ลูกมากร้องแ่เหมือนแม่หมู คิดเอ็นดูกับเด็กยังเล็กแรง (คำกลอนสอนใจ: 21)
---	--

2.2 *เอาเปรียบ* ชายประเภทนี้มักกินแรงของภรรยา ไม่ว่าจะป็นงานหนักหรือเบา เช่น “ทิ้งการงานทุกสิ่งให้หญิงทำ” (เดือนขามมีเมีย: 11) จนภรรยาต้องนำความเข้าไปประจาน ดังนี้

พ่ออี๋หมาวิชาสูไม่ไหว ถ้าไม่ไหวไปไหนเมียเที่ยวจาน	ผัวคนไหนจะจذبผัวฉาน ¹⁴ ว่าซื้อร้านไม่ทำปล้ำแต่กู (คำกลอนสอนใจ: 21)
--	---

2.3 *ไม่มีภาวะความเป็นผู้นำ* ชายประเภทนี้มักปล่อยให้ภรรยาทำงานหนัก ทั้งในบ้านและนอกบ้าน เมื่อเกิดปัญหาที่ไม่สามารถพึ่งพาได้ จนภรรยาตำหนิและดูแคลน ดังที่ว่า “เป็นผู้ชายอย่าให้เมียเทียบเหมือนไก่” (คำกลอนสอนใจ : 7) สูดท้ายภรรยาต้องขอหย่าหรือไปพึ่งชายอื่น เช่น

การขอเพื่อนไม่ใช่วางได้บางที ปล่อยให้เมียเที่ยวขอรวเถิดนาย	ถ้าขอเพื่อนทุกปีศรีจะหาย ต้องคิดถ้ายแก้จนเถอะคนไทย (คำกลอนสอนใจคนจน: 6-7)
---	---

¹⁴ฉาน หมายถึง ฉันท

2.4 *ไม่ดูแลเอาใจใส่* ชายประเภทนี้มักไม่สนใจทุกข์สุขของภรรยา ยามภรรยาเจ็บไข้ได้ป่วยก็นิ่งดูตาย ไม่สนใจไปตาม ไม่ดูแลป้องกันข้าวป้อนยา หรือ กระจกหรือวันที่จะพาไปหาหมอ เช่น

เมียเจ็บไข้ได้ป่วยอย่าทอดทิ้ง	ต้องแอบอิงกอดคอชวนพลอดแหลง
ดูอาการของเขาเบาหรือแรง	รีบจัดแจงรักษาพยาบาล
	(เดือนชายมีเมีย: 11)

2.5 *เห็นแก่ตัว* ชายประเภทนี้มักมีนิสัยเห็นแก่ความสุขส่วนตน ไม่แบ่งปัน เพื่อแผ่ถึงภรรยา เช่น เมื่อมีเงินก็ใช้จ่ายคนเดียว บ้างก็แอบยกยอกเงินของภรรยาที่ หามาได้ด้วยน้ำพักน้ำแรงไปใช้ส่วนตัว เช่น “มีเงินใช้จ่ายหมดไม่หัดเมีย พอหมด เบียดต่อรู้ว่ากูเลย” (ขวัญใจ หน้า 3)

2.6 *หน้าใหญ่ใจกว้าง* ชายประเภทนี้มักอดเพื่อนว่าเป็นคนใจกว้าง ไม่คิด เล็กคติน้อยเรื่องเงินทอง เช่น เมื่อเพื่อนมายืมเงินก็ให้หมด ทั้ง ๆ ที่เป็นเงินก้อน สุดท้าย หรือหากเพื่อนมาเยี่ยมก็ต้อนรับขับสู้เป็นอย่างดี แม้ครอบครัวจะพินาศก็ ไม่เป็นไร คนที่ทุกซี้ใจ คือ คนในครอบครัว เช่น “พาเพื่อนมาเป็นโหมมาให้กิน จน หมดสิ้นลูกร้องเพราะของแพง” (คำกลอนสอนใจ: 21) และ

เดินไปไหนเพื่อนยอว่าพ่อใหญ่	ยังเท่าใดซื้อสิ้นเพื่อนกินเสีย
พอเมาเหล้าเข้าโรงปอเพื่อนคลอเคลีย	ลืมลูกเมียไม่คิดสักนิดเดียว
	(ขวัญใจ: 3)

2.7 *ทำร้ายร่างกาย* ชายประเภทนี้มีนิสัยหยาบกระด้าง มักทำร้ายภรรยา โดยไม่สนใจคำ ดิฉินนินทาหรือดูหมิ่นดูแคลนของเพื่อนบ้าน เช่น ตีภรรยาเหมือน วัวควาย “อย่าอวดดีตีเมียเหมือนควายวัว คนจะหว่ายืมเยาะไม่เหมาะสม” (เดือน ชายมีเมีย: 11) ตีภรรยาต่อหน้าญาติของเธอ “อย่าตีเมียต่อหน้าหลวงตายาย ท่าน จะอายอดสูไม่รู้เหื่อง”¹⁵ (สุภาษิตพ่อบ้านสอนบุตรธอง: 7)

¹⁵เหื่อง หมายถึง สงบ

2.8 *ปากจัด* ชายประเภทนี้มักตำว่าภรรยาด้วยถ้อยคำหยาบคาย มักค่อนข้างอดเสียดสีภรรยาต่อหน้าผู้อื่นให้ได้รับความอับอาย บางครั้งก็ตำว่าบุตรและภรรยาต่อบิดามารดาของเขา ดังนี้

ผิดครั้งหนึ่งสองครั้งควรสั่งสอน	อย่าขอดค์อนด่าเมียให้เสียหาย
อย่าด่าลูกให้ถูกถึงแม่ยาย	ถึงคราวจนอย่าจ่ายเที่ยวขายเมีย
	(เดือนขามีเมีย: 11)

2.9 *ไม่ให้เกียรติเครือญาติของภรรยา* ชายประเภทนี้ไม่เคารพเครือญาติของภรรยา มักตำว่า เช่น “อย่าด่าพ่อล่อแม่และพี่น้อง ทั้งพวกพี่น้องตึงวงศ์เผ่าพงศา” (อิสสิอนศิษย์: 10)

2.10 *ขี้หึง ขี้หวง* ชายประเภทนี้มักกลัวว่าภรรยาจะนอกใจ จึงเฝ้าติดตามภรรยาไปทุกที่ บางครั้งก็ทะเลาะกับภรรยาเมื่อเห็นว่าสนทนากับชายอื่น ทำให้ครอบครัวอยู่กันไม่เป็นสุข ดังนี้

ชายบางคนเคยเห็นคล้ายเป็นบ้า	เกิดหึงสารบพุ่งกันยุ่งไขว่
ตีด่าเมียเสียชายไม่อายใจ	เมียไปไหนเที่ยวตามลวนลามแล
	(สุภาษิตระบาย: 22-23)

2.11 *ไม่สู้คน* ชายประเภทนี้มีนิสัยขี้ขลาดตาขาว ไม่สู้คน กลัวตาย เช่นเมื่อรู้ว่ามิโจรมาปล้นสะดมก็ยอมให้โจรเอาสมบัติไป เพราะกลัวโจรจะทำร้ายร่างกาย ดังนี้

ของเรายังตั้งหน้าพาให้รอด	ทำให้จอดสักหนจนคงหาย
เพื่อนมาหลอกเอาว้ออย่างกลัวตาย	ถ้าส่งให้เขาไปไหนทำกิน
	(คำกลอนสอนใจ: 12-13)

2.12 *เที่ยวผู้หญิง* ชายประเภทนี้มักหนีภรรยาไปเที่ยวผู้หญิง บางคนนอนกับหญิงขายตัวจนนำโรคมาติดภรรยา ทำให้ภรรยาได้รับความทุกข์ใจและอับอายชาวบ้าน ดังนี้

เพื่อยวอดตัวว่าดีคำฝีม่วง ให้เมียฟ่งติดสายไม่ต้องแหง
 อยู่ไม่เน่งไปหาค้าของแพง นางเมียแกล้งนั่งบ่นเหมือนคนเมา¹⁶
 (คำกลอนสอนใจคนจน: 18-19)

2.13 นอกใจ หลายใจ ชายประเภทนี้เมื่อแต่งงานแล้วก็ยังคิดหาภรรยาใหม่ บ้างก็แอบคบชู้จนภรรยาจับได้ จนเกิดการทะเลาะเบาะแว้งกันไม่จบสิ้น ดังนี้

เมียตามแข่ง เดินหน้าแหงหน้าเหี่ยว ใจเด็ดเดี่ยว อย่าไปเที่ยวไหลเหลว
 เมียสองสาม เป็นสิ่งทรมาลิ่งเลว การงานเหลว นำลิ่งเลวใส่ตัว
 (สมบัติพ้อบ้านคำกลอน: 10)

การศึกษาข้างต้น ทำให้เห็นลักษณะหญิงชายที่ไม่พึงประสงค์ในสังคมภาคใต้ อย่างหลากหลาย สะท้อนให้เห็นว่า ชาวใต้เลื่อมใสหรือชื่นชมผู้ที่มีนิสัยเรียบร้อย และรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ รังเกียจผู้ที่ประพฤติตนไม่เหมาะสม โดยลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ข้างต้นนี้ส่วนใหญ่สอดคล้องกับหลักคำสอนในพระพุทธศาสนา ดังเรื่องอุไร กุศลาลัย กล่าวถึงพฤติกรรมของหญิงที่ไม่พึงประสงค์ในพระพุทธศาสนา ว่า มักนิหนาสามี ทำสิ่งที่ก่อให้เกิดผลร้ายแก่สามี สิ่งที่ดีควรทำมักไม่ทำ บ้างนอนหันหลังให้สามี มักแสดงอาการหงุดหงิดไม่พอใจ มักทำลายทรัพย์สินของสามี ชอบออกไปเที่ยวนอกบ้าน ไม่เคารพสามี ชอบอวดร่างกายแก่คนภายนอก ชอบแต่งตัวดูฉูดฉาด โก้เก๋ ชอบเสพของมีนเมา ชอบทอดสายตาเหม่อมอง และชอบไปคุยที่บ้านคนซึ่งไม่รู้จักคุ้นเคย หญิงร้ายบางประเภทที่ชายไม่ควรเกี่ยวข้อง คือ หญิงรูปร่างงาม หญิงที่มีชายมาติดพันมาก และหญิงที่ชอบเลือกชายร่ำรวยเป็นสามี ในขณะที่ภรรยาบางจำพวกก็ไม่ควรเกี่ยวข้อง เช่น ภรรยาที่จ้องแต่ล้างผลาญ ชอบคบชายอื่น ทำลายสมบัติที่สามีหามาได้ ชอบลักขโมยเงินทองของสามี ชอบทำตัวเป็นใหญ่ เกียจคร้าน มักมากในกาม ละโมบ พุดจาหยาบคาย ใจคอโหดร้าย ไม่รู้จักหน้าที่ภรรยา และกตขี้ผู้ที่ต่ำกว่า ส่วนลักษณะของชายที่หญิงไม่พึงประสงค์ เช่น ขี้เมา หนุหนนพลัน เล่น ขาดความระมัดระวัง ใจ และไม่เอาใจใส่ทุกข์สุขของภรรยา (2545: 55-78)

¹⁶เน่ง หมายถึง นิ่ง / ฝีม่วง หมายถึง โรคฝีมะม่วง

โดยในคัมภีร์พระพุทธศาสนามักนำเสนอหลักธรรมที่สอนเรื่องความประพฤติ และการสอนบทบาทหน้าที่ เพื่อให้คนรู้หลักในการครองตนและครองเรือนเป็นจำนวนมาก เช่น ในมงคล 38 ประการ กล่าวถึงข้อปฏิบัติที่เป็นมงคลแก่ชีวิต เช่น การส่งเคราะห์ภรรยา สรรวมจากการดื่มน้ำเมา การมีความเคารพ ถ่อมตน และกตัญญูหลักทศ 6 กล่าวถึงบทบาทของสามีภรรยา หรือหลักฆราวาสธรรมที่สอนการครองเรือน เป็นต้น โดยมีบอกผลที่ได้รับจากการประพฤติดีประพฤติชั่ว โดยเฉพาะ การบอกผลของการประพฤติชั่วที่ค่อนข้างรุนแรง น่ากลัว เช่น ตกนรก เมื่อเกิดมาเป็นมนุษย์ก็จะมีหน้าตาอัปลักษณ์ มีร่างกายพิกลพิการ มีแต่คนรังเกียจ และคนสังคมติฉินนินทา มโนทัศน์ว่าด้วยเรื่องลักษณะของหญิงชายที่ไม่พึงประสงค์จึงน่าจะมีส่วนมาจากความคิดความเชื่อในพระพุทธศาสนาส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งก็น่าจะมาจากการรับค่านิยมกุลสตรีไทยแต่โบราณ ดังที่เทศบัญญัติ ภิภษุ (2558: ออนไลน์) กล่าวว่า คนไทยสมัยโบราณให้ความสำคัญกับหญิงดีมีสกุล ประกอบไปด้วย การมีกิริยามารยาทดี รักนวลสงวนตัว พุดจาไพเราะน่าฟัง แต่งกายมิดชิด และเป็นแม่ศรีเรือน ไม่เป็นหญิงชั้นต่ำที่มีนิสัยตรงกันข้าม ความคิดเรื่องหญิงร้ายชายชั่วหรือหญิงชายที่ไม่พึงประสงค์ที่ปรากฏในวรรณกรรมคำสอนภาคใต้ยุคการพิมพ์จึงน่าจะอยู่ในมโนทัศน์ของคนในสังคมไทยด้วย

มโนทัศน์ว่าด้วยลักษณะหญิงชายที่ไม่พึงประสงค์ของคนในสังคมไทย

ผู้ศึกษาพบว่า สื่อออนไลน์ (online) ในสังคมไทยช่วงทศวรรษ 2550 เป็นต้นมากล่าวถึงลักษณะของหญิงชายที่ไม่พึงประสงค์ซึ่งไม่แตกต่างไปจากในวรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้สัก สะท้อนให้เห็นการผลิตซ้ำความคิดบางอย่างในสังคมไทยที่ไม่ต่างกัน ดังเว็บไซต์ pantip.com นำเสนอหัวข้อ “ผู้หญิงแบบไหนที่ผู้ชายเกลียด” มีผู้ใช้นามแฝง “สมาชิกหมายเลข 808737” ตอบว่าไม่ชอบหญิงที่ “ตกเป็นทาสพันน เจ้าชู้ จู้จี้ ขี้บ่น มากเรื่อง และเกียจคร้าน” เว็บไซต์ <http://www.bkps.ac.th> กล่าวถึงภาพรวมของหญิงที่ผู้ชายไม่ชอบ คือ “ชอบออกคำสั่ง ขี้บ่น จู้จี้จุกจิก ใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย ชอบยุ่งเรื่องส่วนตัว ใช้อารมณ์ แต่งหน้าจัด และรู้ทันมากเกินไป” เว็บไซต์ <http://citeclub.org/forum> กล่าวถึงภาพรวมของหญิงที่ชายไม่ชอบ คือ “หญิง

อวดรอย ปากจัด ซี้หึ่ง อาฆาต อวดสวย สกปรก ทำตัวหรุ บ้าลีนค้ำมีเยื่อ บ้าผู้ชาย โทก แต่งตัวโป๊ เทียวดึกตื่น เสแสร้ง คบชู้ แต่งหน้าจัด พุดหยาบ ซอบวางอำนาจ ซอบแต่ผู้ชายมีเงิน ขายตัว ไม่รู้จักกาลเทศะ ช่มเหลงพ่อแม่ ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ดื่มเหล้า จนขาดสติ ซอบหาเรื่องผู้อื่น ซ้งอน นินทาคนรักลับหลัง ซี้โมโห ซอบบังคับคนรักให้ ทำในสิ่งที่ชอบ ตามสมัยจนเกินไป ตัดสินคนจากภายนอก สวยแต่เงิ ซ้อจจา ซอบ ยุ่งเรื่องชาวบ้าน ซี้หงุดหงิด ซอบเหยียดหยามผู้ชาย เซย ไม่ทันสมัย ว่าแต่ผู้อื่น ยกเว้นตัวเอง และไม่ทำงาน” เว็บไซต์ <http://www.astroneemo.net> กล่าวถึง พฤติกรรมของหญิงที่เป็นกาลกิณี เช่น “เดินขย่มตัวดั่งม้าติดกะโหลก พุดคำคำคำ ปากคอเราะร้าย เดินก้มหน้า และเบิ่งฟ้า” ด้านเว็บไซต์ gotoknow.org กล่าวถึงนิสัย ของผู้ชายที่ผู้หญิงควรหลีกเลี่ยงว่า ได้แก่ “ซี้กลัว ใจแคบ กดขี่ทางเพศ เกียจคร้าน ตบตีผู้หญิง เจ้าชู้ หลงตัวเอง ซี้หึ่ง ปากร้าย เจ้าคารม พุดไม่เพราะ พุดมาก ซอบ ค่อนแคะ แดกดัน ไม่รักษาคำพุด ปากจัด ซึบ่น เห็นแก่ตัว หลอกหลวง และโทก” เว็บไซต์ <http://talk.mthai.com/inbox/434631.html> กล่าวถึงผู้หญิงชื่อว่า “มักพุด มาก ซึบ่น เจ้าชู้ ซี้โมโห นอกใจ หลายใจ ปากหวานกันเบรียว สร้างภาพ อวดฉลาด หลงผู้ชายหัวปักหัวปำ หาคันรักเพราะหวังเงิน ยึดติดกับอดีต ไม่ยอมรับความผิด ของตนเอง กินในทีลับไขในทีแจ้ง ยุ่งเรื่องของชาวบ้าน ไม่รักนวลสงวนตัว แยกแยะ เรื่องจริงกับเรื่องแต่งไม่ออก โทก คิดเองเออเอง สนใจแต่รักษาหน้าตาของตนเอง อวัยวะเพศเหม็นมีประวัติชู้ และชอบทำตัวให้น่าสงสาร และเว็บไซต์ <https://women.mthai.com/women-variety/200659.html> กล่าวถึงผู้หญิงที่เป็นกาลกิณีว่า “นอนปลุกยาก นอนกรนเสียงดัง เดินขย่มตัวไปมา เดินเขย่งเหมือนนกกระยาง เดินแกว่งไกวลำตัว เดินลงสันเท้า เดินเท้าสั้น ตาเหล่ ตาไม่อยู่สุข พุดจา 2 เสียง เสียงแข็ง พุดไม่แยหน้า พุดไม่สบตา เดินก้มหน้าดูแผ่นดิน กลิ่นตัวเหม็นเขียว มี ขนตามตัว ขนหน้าแข้งดกแข็ง ขนรักแร้ดกดำ ริมฝีปากมีขนคล้ายหนวด มือเท้า ใหญ่เทอะทะ นิ้วกาง มีช่องว่างระหว่างหน้าอกทั้งสองข้างห่างกันเกิน 4 นิ้วมือ”

ด้านการกล่าวถึงลักษณะของผู้ชายชู้ก็พบเห็นโดยทั่วไป ดังเว็บไซต์ pantip.com กล่าวถึงพฤติกรรมของชายที่ผู้หญิงเกลียดในหัวข้อ “ผู้ชายแบบไหนครับ ที่ผู้หญิงเกลียดมากที่สุด” ผู้ที่ใช้นามแฝง “Pinnynoy” ตอบว่า เกลียดชายที่ “เห็นแก่ตัว ไม่ห่วงใยดูแลคนรัก ซี้โมโห ซ้อวด ดูถูกผู้หญิง ไม่เคารพผู้หญิง ญาติพี่น้อง และญาติของผู้หญิง ไม่รู้จักขอโทษ คิดว่าตัวเองถูกเสมอ ไม่มีความรับผิดชอบ ทำร้าย

ร่างกาย ขี้เหนียว ขี้โกหก เจ้าชู้ไม่เคยสนับสนุนผู้หญิง เมื่อมีปัญหาก็ไม่ปรึกษา ชอบสร้างภาพ ไม่มีเหตุผล และชอบให้ผู้หญิงออกเงิน” ส่วนผู้ที่ใช้นามแฝง “beckand-bobo” ตอบว่า เกลียดชายประเภท “เห็นแก่ตัว ไม่ให้เกียรติผู้หญิง ไม่เป็นสุภาพบุรุษ ขี้โม้ ขี้คุย มารยาททราม ปากสุนัข เอะอะโวยวาย พุดจาหยาบค้าย โทกพกลม สกปรก ซกมก งกกิน เคี้ยวด้ง ปากเหม็น ชอบนินทา คิดเล็กคิดน้อย โลดโผนหนักแน่น ไม่สู้คน ขี้ฉลาดตาขาว ปอดแหก ใจดำ โหดเหี้ยม ไม่รักสัตว์ ไม่ช่วยเหลือผู้อื่น ชอบทำลายข้าวของ ติดพนัน ติดเหล้า เห็นผู้หญิงเป็นของเล่น” ในขณะที่ผู้ที่ใช้นามแฝงว่า “ผู้หญิงยิงเรือรบ” กล่าวว่า เกลียดชายที่ “ชอบสร้างภาพ โทกพกลม ถูกผู้หญิง ไม่ให้เกียรติ เห็นแก่ตัว เจ้าชู้ ทำร้ายร่างกาย ขี้โมโห ขี้เกียจ และไม่รับผิดชอบ” เว็บไซต์ <https://www.dek-d.com/board/view/630081/> กล่าวถึงผู้ชาย 10 ประเภทที่ไม่ควรคบ คือ “เห็นแก่ตัว ชอบแต่เนื้อต้องตัว ชอบแสวงหาผลประโยชน์ เจ้าชู้ ไม่มีอนาคต ไม่มีศีลธรรม ชอบใช้กำลัง ใช้อารมณ์ มีความคิดชายเป็นใหญ่ และไม่จริงจัง”

จากการสืบค้นสื่อออนไลน์ พอสรุปได้ว่า ผู้ชายมักไม่ชอบหญิงที่เกียจคร้าน ใช้อารมณ์เป็นใหญ่ แต่งกายเผยให้เห็นเรือนร่างมากเกินไป มีนิสัยสกปรก เสถียรคับขี้ นอกใจ หลายใจ พุดจาไม่ไพเราะ ชอบวางอำนาจหรือข่มเหงคนรัก ชอบแต่ผู้ชายมีเงิน ลุ่มหลงกิเลสตัณหา ชายตัว นินทาคนรักลับหลัง โทษแต่ผู้อื่น และไม่เคารพบิดามารดา ส่วนผู้หญิงไม่ชอบชายที่มักใช้กำลัง เกียจคร้าน เจ้าชู้ ใช้อวด ขี้หึง เจ้าคารม พุดไม่ไพเราะ เห็นแก่ตัว หลอกลวง ไม่ห่วงใย ดูแลเอาใจใส่ ไม่ให้เกียรติ ไม่มีความรับผิดชอบ เอาเปรียบ มารยาททราม ไม่สู้คน และลุ่มหลงอบายมุข

ทำให้เห็นว่า คนในสังคมไทยแสดงมนต์ทัศน์เกี่ยวกับหญิงร้ายชายชั่วหรือหญิงชายที่ไม่พึงประสงค์ไม่ต่างจากคนในสังคมภาคใต้สัก เมื่อจัดลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ตามเพศ สถานะและบทบาท สามารถจัดได้ 4 กลุ่ม คือ 1) สังคมไม่ประสงค์หญิงสาวที่มีมารยาททราม ไม่สนใจเรียนหนังสือ ใจง่าย หลายใจ ชายตัว แต่งกายไม่เหมาะสม รักแต่เพียงรูปลักษณ์และทรัพย์สิน และไม่เคารพผู้ใหญ่ 2) สังคมไม่ประสงค์ชายหนุ่มที่ไม่เรียนหนังสือ มัวเมาอบายมุข เกียจคร้าน คุยโวอ้อวด ไม่รู้จักประมาณตน เจ้าชู้ ปากหวาน ทำตัวเป็นนักเลง และข่มเหงรังแกผู้หญิง 3) สังคมไม่ประสงค์ภรรยาที่ไม่เคารพและให้เกียรติสามี รวมถึงเครือญาติของเขา เห็นแก่ความสุขส่วนตัว ข่มเหงสามี นินทา คบขี้ และใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย และ 4) สังคมที่ไม่

ประสงค์สามี่ที่ไม่คิดสร้างฐานะให้มั่นคง เอาเปรียบ ไม่มีภาวะความเป็นผู้นำ ไม่ดูแลเอาใจใส่ เห็นแก่ตัว ทำร้ายร่างกาย ปากจัด ไม่ให้เกียรติเคื้อญาติของภรรยา ชี้แจงชี้แจง เทียบผู้หญิง นอกใจ และหลายใจ ทั้งนี้ เกิดจากรรณกรรมส่วนใหญ่แต่งใน ช่วงที่สังคมไทยรับอิทธิพลด้านค่านิยมจากวัฒนธรรมตะวันตก ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตของคนไทยที่มีแนวโน้มไปทางตะวันตกมากขึ้น แม้กระทั่ง สังคมภาคใต้เอง ดังนั้น มโนทัศน์เกี่ยวกับหญิงชายที่ปรากฏทั้งในวรรณกรรมและในสื่อออนไลน์จึงไม่ต่างกันนัก สะท้อนให้เห็นความเชื่อมโยงคุณธรรมจริยธรรมของคนในสังคมไทยโดยภาพรวมได้เป็นอย่างดี

มีข้อสังเกตว่า ลักษณะที่ไม่พึงประสงค์บางอย่างมีทั้งที่คลี่คลายและทวีความรุนแรง ส่วนที่คลี่คลาย เช่น สังคมสมัยใหม่ไม่ค่อยประณามหญิงที่ไม่เป็นแม่บ้าน แม่เรือน เนื่องจากผู้หญิงยุคใหม่มีบทบาทในการทำงานนอกบ้านมากขึ้น ทำให้ไม่มีเวลาทำงานบ้านนัก และหลายครัวเรือนก็นิยมรับประทานอาหารนอกบ้าน หรือซื้ออาหารสำเร็จรูปมารับประทานที่บ้าน สังคมไม่ค่อยประณามหญิงที่เล่นหูเล่นตา กับผู้ชาย เนื่องจากเป็นยุคที่สังคมให้อิสระแก่ผู้หญิงในการคบหาเพื่อนต่างเพศมากขึ้น คำเรียกบางคำเริ่มเลือนหายไป เช่น หญิงแสร้ง หญิงหม่ม หญิงสามผัว และชายร้ายครู เนื่องจากเป็นคำเรียกเฉพาะกลุ่ม เฉพาะยุค ส่วนบางพฤติกรรมก็มีการพูดถึงน้อย เช่น การมีนิสัยเสแสร้งมารยา การไม่ตั้งใจบวก การมีนิสัยหน้าใหญ่ใจกว้าง ไม่รักศักดิ์ศรี และไร้หัวนอนปลายเท้า อาจเพราะไม่ได้ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตของคนในสังคมมากนัก ในขณะที่ พฤติกรรมที่ทวีความรุนแรง คือ การอื้ออวด และแข่งขันด้านรูปร่างหน้าตา เนื่องจากสังคมเริ่มวัดคุณค่าของคนกันที่หน้าตา มากกว่าจิตใจ ส่งผลให้หญิงชายนิยมศัลยกรรมกันมากขึ้น เพื่อให้ได้งาน ให้มีคนรัก จนเกิดปัญหาตามมา เช่น การถูกล่อลวงจากกลุ่มมิจฉาชีพ และหน้าตาเสียโฉมจากการศัลยกรรม บางคนถึงกับฆ่าตัวตายเพราะอับอายคนในสังคม

บทส่งท้าย

การศึกษา “หญิงแสร้ง หญิงมาย ชายร้ายครู”: มโนทัศน์ว่าด้วยลักษณะหญิงชายที่ไม่พึงประสงค์ในสังคมภาคใต้และความคิดร่วมกับคนในสังคมไทย ทำให้เห็นว่าสังคมภาคใต้ไม่พึงประสงค์หญิงสาวที่มารยาททราม เล่นหูเล่นตา กับผู้ชาย ไม่สนใจ

เรียนหนังสือ ใจง่าย หลอยใจ ขายตัว แต่งกายไม่เหมาะสม รักแต่เพียงรูปลักษณ์ และทรัพย์สิน ชอบบ๊อวอดและแข่งขัน และไม่เคารพผู้ใหญ่ ไม่ฟังประสงค์ชายหนุ่มที่ไม่เรียนหนังสือ ไม่ตั้งใจวช เป็นประเภท “ชายร้ายครู” มัวเมาอบายมุข เกียจคร้าน การงาน คุยโว้อ้อวด ไม่รู้จักประมาณตน ไม่มีห้วนอนปลายเท้า ไม่รักศักดิ์ศรี เจ้าชู้ ปากหวาน ประพฤติตนเป็นนักเลง และชมเชยรังแกผู้หญิง ไม่ฟังประสงค์ภรรยา ประเภท “หญิงม่ายสามผัวหย่า” “หญิงแสร้ง” “หญิงแหม่ม” ภรรยาที่ไม่เคารพและให้เกียรติสามี ไม่เคารพเครือญาติของสามี เห็นแก่ความสุขส่วนตัว เสแสร้งมารยา ไม่เป็นแม่บ้านแม่เรือน ชมเชยสามี นินทาสามีลับหลัง คบชู้ และใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย นอกจากนี้ก็ไม่ฟังประสงค์สามีที่ไม่คิดสร้างฐานะให้มั่นคง เอาเปรียบ ไม่มีภาวะความเป็นผู้นำ ไม่ดูแลเอาใจใส่ เห็นแก่ตัว หน้าใหญ่ใจกว้าง ทำร้ายร่างกาย ปากจัด ไม่ให้เกียรติเครือญาติของภรรยา ขี้หึง ขี้หวง ไม่สู้คน เทียวผู้หญิง นอกใจ และหลอยใจ โดยความคิดนี้ร่วมสมัยกับคนในสังคมไทยอย่างชัดเจน อาจเกิดจากสังคมไทย หลังจากได้รับอิทธิพลจากตะวันตกเป็นสังคมวัตถุนิยมมากขึ้น สังคมได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมภายนอกเข้ามาอย่างท่วมล้น จนพบเห็นความเสื่อมถอยด้านคุณธรรมจริยธรรมโดยทั่วไป โดยภาพด้านลบปรากฏประจักษ์เป็นหลักฐานควบคู่กับผลกระทบที่ตามมาด้วย เช่น การประสบปัญหาการครองคู่ ปัญหาการหลอกหลวง ปัญหาการท้องก่อนแต่ง การชมชื่น ขิ้นใจ เป็นต้น การ “โหยหา” หรือความคาดหวังหญิงชายในอุดมคติ จึงปรากฏให้เห็นโดยทั่วไป ซึ่งมักอิงกับบริบทพระพุทธศาสนา เช่น หลักมงคล 38 ประการ ทิศ 6 หรือหลักฆราวาสธรรมซึ่งเป็นหลักคำสอนที่อยู่คู่สังคมไทยมาอย่างยาวนาน

การศึกษามโนทัศน์ว่าด้วยลักษณะหญิงชายที่ไม่ฟังประสงค์ในสังคมภาคใต้ และความคิดร่วมกับคนในสังคมไทยในครั้งนี้ สืบให้เห็นว่า ไม่ว่าจะเป็นสังคมใดต่างก็ต้องการผู้ที่มีกิริยามารยาท ไม่สร้างความเดือดร้อนให้แก่คนในสังคมและรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ช่วยสร้างคุณค่าและเสริมภาพลักษณ์ด้านบวกให้แก่ชายหญิง ตลอดจนจนประเทศชาติ ส่งผลต่อการดำเนินชีวิต การป้องกันปัญหาสังคม รวมถึงการพัฒนาประเทศ

อนึ่ง การเขียนบทความในครั้งนี้เป็นเพียงการสำรวจมโนทัศน์ของคนในสังคมที่เกี่ยวกับหญิงชายที่ไม่ฟังประสงค์ โดยอาศัยข้อมูลจากวรรณกรรมและสื่อออนไลน์

โดยสังเขป หากมีการทำวิจัยอย่างลึกซึ้ง มีการใช้สถิติที่ชัดเจนก็จะทำให้เห็นภาพที่ไม่เพียงประสงค์ของหญิงชายที่เด่นชัดขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- คล้าย ศรีพจน์. (2503). **สุภาพิตพอบ้านสอนบุตรสอง**. นครศรีธรรมราช: โรงพิมพ์กระจำงภาษิต.
- คล้าย ศรีพจน์. (2503). **ภาษิตสอนนักเรียน**. นครศรีธรรมราช: โรงพิมพ์กระจำงภาษิต.
- จ. ผดุงเดช ศิษย์ท่าโพธิ์. (2504). “เดือนขามีเมีย เดือนหญิงมีผ้า” ใน **เดือนใจคำกลอน**. นครศรีธรรมราช: โรงพิมพ์ศรีสวัสดิ์. (พิมพ์แจกในงานผูกพัทธสีมาวัดท่าแพ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช วันที่ 1-7 พฤษภาคม 2507).
- จ. ศรีอักษรกุล. (2503). **หนามรัก นวนิยายคำกลอนสอนสตรี**. พระนคร: โรงพิมพ์จตุรพักตรพิมภ. (พิมพ์แจกเมื่อบำเพ็ญบุญครบกำหนดถึงแก่กรรมนางขจร ศรีอักษรกุล 22 กันยายน 2503).
- เจียม มณีรัตน์. (2503). **คำกลอนสอนน้อง**. นครศรีธรรมราช: โรงพิมพ์กระจำงภาษิต.
- แดง ประพันธ์บัณฑิต. (ม.ป.ป.). **พลเรือนสอนบุตร**. ม.ป.ท. (เอกสารอัดสำเนา) เดชปัญญา ศึกษ. **กุลสตรีไทยอยู่ไหน?** สืบค้นเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2558, จาก <http://www.whatami.net/thai/thai20.html>.
- ทอง นวลศรี. (2511). **คำกลอนสอนใจ** (พิมพ์ครั้งที่ 13). สงขลา: โรงพิมพ์เมืองสงขลา.
- ท้ามและคล้าย. (2496). **คำกลอนสอนใจคนจน**. สงขลา: โรงพิมพ์สงขลาพานิช.
- เทพ บุญยประสาธ [ปริวรรต]. (2500). **สุภาพิตสอนหญิง**. พระนคร: โรงพิมพ์ราษฎร์เจริญ สำเพ็ง.
- นิตยของผู้ชายที่ผู้หญิงควรหลีกเลี่ยง**. (ม.ป.ป.). สืบค้นเมื่อ 13 สิงหาคม 2558, จาก <http://gotoknow.org>.
- นิตยที่ไม่ดีของผู้หญิง**. สืบค้นเมื่อ 13 สิงหาคม 2558, จาก <http://citeclub.org/forum>.

- ปราณี สุรสิทธิ์. (2527). **คำสอนสตรีไทยจากวรรณกรรมช่วงก่อนได้รับอิทธิพลตะวันตก**(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ปรีชา สงวนศิลป์. (2511). **ขวัญใจ**. พัทลุง: โรงพิมพ์พัทลุง.
- ผู้ชาย 10 ประเภทที่ไม่ควรคบ**. (ม.ป.ป.). สืบค้นเมื่อ 13 ธันวาคม 2559, จาก <https://www.dek-d.com/board/view/630081>.
- ผู้หญิงกาลกิณี ลักษณะเป็นอย่างไร ไข่คุณหรือเปล่า?**. (ม.ป.ป.). สืบค้นเมื่อ 13 ธันวาคม 2559, จาก <https://women.mthai.com/women-variety/200659.html>.
- ผู้ชายแบบไหนครับที่ผู้หญิงเกลียดมาก**. (ม.ป.ป.). สืบค้นเมื่อ 13 สิงหาคม 2558, จาก <http://pantip.com/topic/30547374>.
- ผู้หญิงแบบไหนที่ผู้ชายเกลียด**. (ม.ป.ป.). สืบค้นเมื่อ 13 สิงหาคม 2558, จาก <http://pantip.com/topic/30547374>.
- ผู้หญิงชั่ว**. (ม.ป.ป.). สืบค้นเมื่อ 13 ธันวาคม 2559, จาก <http://talk.mthai.com/inbox/434631.html>.
- พัชลินจ์ จินนุ่น. (2555). **ลักษณะเด่นและบทบาททางสังคมของวรรณกรรมคำสอนภาคใต้ “ฉบับพิมพ์เล่มเล็ก”** (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชลินจ์ จินนุ่น. (2560). คุณสมบัติของ “หญิงดี” ใน สุภาษิตสอนหญิงภาคใต้ที่สัมพันธ์กับความคิดความเชื่อทางพระพุทธศาสนา, **วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)**, 9(17), 160-175.
- พิมพ์พรพรรณ ไพบูลย์ห้วงเจริญ. (2542). วรรณกรรมสุภาษิตสำหรับสอนผู้หญิง, **วารสารศิลปากร**, 42(1), 113-121.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). **พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2555** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- เรื่องอุไร กุศลาลัย. (2535). **สตรีในวรรณคดีพุทธศาสนา**. กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย.

ลักษณะหญิงที่เป็นกาลกิณี. (ม.ป.ป.). สืบค้นเมื่อ 13 สิงหาคม 2558,

จาก <http://www.astroneemo.net>.

ลักษณะผู้หญิงที่ผู้ชายไม่ชอบ. (ม.ป.ป.). สืบค้นเมื่อ 13 สิงหาคม 2558,

จาก <http://www.bkps.ac.th>

สุธิวรงค์ พงษ์ไพบูลย์. (2548). **วรรณกรรมทักษิณ: วรรณกรรมคัดสรร เล่ม 8.**

กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

สุทธิกรรม. (2506). พระนคร: บริษัทชนະการพิมพ์. (พิมพ์สนองคุณ แจกในงาน

พระราชทานเพลิงศพพระธรรมจักษกรามมุนี วันที่ 21 เมษายน 2506

ณ เมรุวัดภูผาภิมุข จังหวัดพัทลุง).

สุภรณ์ ศรีวัชรภรณ์. (2503). **สมบัติพ้อบ้านค้ำกลอน.** นครศรีธรรมราช:

โรงพิมพ์กระจ่างภาสิต.

หนูฟอง จันทภาโส. (2492). **สุภาษิตสอนผู้ชายโสด.** สงขลา: โรงพิมพ์สงขลาพานิช.

อาวาศโวหาร เรื่องทิดตีติธร้าย. (2521). พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานประชุมเพลิงศพ

นางเทพภักดี (คุณแม่ยกอื่น ณ นคร) ณ วัดภูเขาทอง ปากคลอง อำเภอบาง

คนชนุน จังหวัดพัทลุง พ.ศ. 2521.

อุดม หนูทอง. (2528). **รายงานการวิจัยวรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้ประเภทคำสอน.**

กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครการพิมพ์.